

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2039,Instytut-Pamieci-Narodowej-na-XIV-Targach-Wydawcow-Katolickich-Warszawa-2830-mar.html>
09.04.2026, 19:05

Instytut Pamięci Narodowej na XIV Targach Wydawców Katolickich, Warszawa 28-30 marca 2008 r. Prezentacja „Atlasu Podziemia Niepodległościowego 1944-1956” - 29 marca 2008 r.

29.03.2008

W dniach 28-30 marca 2008 roku Instytut Pamięci Narodowej wziął udział w XIV Targach Wydawców Katolickich, które odbywały się na warszawskich Stegnach w Sali Sportowej Zespołu Szkół Integracyjnych, ul. Św. Bonifacego 10.

W sobotę 29 marca miała miejsce prezentacja wydanego przez Instytut „Atlasu Podziemia Niepodległościowego 1944-1956”. Towarzyszyła jej dyskusja panelowa o kapelanach Żołnierzy Wyklętych, w której wzięli udział dyrektor Biura Edukacji Publicznej IPN dr hab. Jan Żaryn oraz współautorzy atlasu - dr Jan Miłosz i Mariusz Krzysztofiński. Zaprezentowano również zrealizowany w tym roku w ramach serii „Z archiwum IPN” film dokumentalny o jednym z dowódców oddziałów ROAK, zatytułowany „Ksiądz Stanisław Domański”.

- Atlas polskiego podziemia niepodległościowego 1944-1956, red. Rafał Wnuk, Sławomir Poleszak, Agnieszka Jaczyńska, Magdalena Śladecka, Warszawa-Lublin 2007, 574 s.

Atlas jest wydawnictwem prezentującym zasięg i struktury organizacji konspiracyjnych oraz zbrojną aktywność polskiej partyzantki powojennej. Atlas przedstawia zagadnienia do niedawna niemal nieobecne w świadomości historycznej Polaków. Oprócz wizualizacji kartograficznej wydawnictwo zawiera część opisową oraz ikonograficzną. Ramy chronologiczne atlasu wyznaczają wydarzenia istotne dla genezy i działalności polskiego powojennego podziemia niepodległościowego. Za początkowy moment kształtowania się tej konspiracji uznano styczeń 1944 r. - początek ofensywy sowieckiej, której skutkiem było wkroczenie Armii Czerwonej na ziemie II RP. Data końcowa to grudzień 1956 r., symboliczny moment „wyjścia z lasu” - pod wpływem przemian październikowych - ukrywających się żołnierzy podziemia. Dla dopełnienia obrazu podziemia przypomniano również sylwetki tych, którzy z takiej możliwości nie skorzystali i trwali w ukryciu jeszcze w latach sześćdziesiątych, ścigani przez organa bezpieczeństwa. „Atlas polskiego podziemia niepodległościowego 1944-1956” jest skierowany do wszystkich zainteresowanych powojenną historią Polski.

- Film „Ksiądz Stanisław Domański” (seria „Z archiwum IPN”)
Film przedstawia niezwykłą historię księdza-partyzanta Stanisława Domańskiego ps. „Cezary”, kapelana oddziałów Armii Krajowej na terenie Obwodu Iłża podczas okupacji niemieckiej, a po zajęciu tych terenów przez wojska sowieckie - dowódcy oddziału partyzanckiego. Posługując w parafii Siemno na Kielecczyźnie cieszył się dużym autorytetem miejscowej społeczności - jego patriotyczne msze podczas niemieckiej okupacji podtrzymywały ludność na duchu. Represje, jakie następowały od 1944 r. ze strony NKWD i polskiego aparatu bezpieczeństwa sprawiły, że ksiądz Stanisław Domański powrócił do konspiracji i w maju 1945 r. stanął na czele organizacji pod nazwą Ruch Oporu Armii Krajowej. Jego oddział przeprowadził szereg akcji mających na celu rozbrajanie posterunków MO. 9 marca 1946 roku ksiądz został zatrzymany - doszło wówczas do strzelaniny, w wyniku której został ranny. Zmarł następnego dnia.

Jako komentatorzy w filmie występują historycy: dr Sławomir Poleszak (IPN O/Lublin), dr Rafał Wnuk (IPN O/Lublin) oraz Grzegorz Sado.

Scenariusz filmu: Tadeusz Doroszuk i Adam Sikorski. Reżyseria: Adam Sikorski.

Rok produkcji: 2008. Czas: 27:49 min.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)